

Slatiňany

Ozvěny

radniční zpravodaj města

Pozemkové úpravy ve Slatiňanech

...a ve veřejném zájmu se
jimi prostorově a funkčně
uspořádávají pozemky, ...

str. 5

Představujeme Iva Ryzová

... a brzy založila divadelní
spolek Acord.

str. 6 a 7

O našich koních

... začal hrozit i pád staroklad-
rubských vraníků.

str. 10 a 11

září 2023

RADA MĚSTA SLATIŇANY PROJEDNALA

Rada města Slatiňany projednala na 18. schůzi 24. července 2023

Rada města zrušila Provozní řád Pečovatelské služby města Slatiňany ze dne 17. prosince 2014. V současné době jsou v platnosti Vnitřní směrnice pečovatelské služby (70 stran), které obsahují i veškerá ustanovení dosavadního Provozního řádu. Jde tedy o odstranění duplicity v předpisech.

Rada města schválila uzavření podnájemní smlouvy na byt č. 6, v domě čp. 832 na Starém náměstí ve Slatiňanech. Jedná se o uzavření podnájemní smlouvy mezi nájemkyní bytu a její dcerou.

Rada města nechválila poskytnutí dotace na podporu sociálních služeb Centru J. J. Pestalozziho o.p.s., se sídlem Štěpánkova 108, Chrudim, a to vzhledem k uplynutí termínu pro podávání žádostí a také z důvodu, že činnost žadatele nesouvisí přímo s městem Slatiňany.

Rada města neschválila žádost o souhlas s vypouštěním dešťových vod z rozšířené zpevněné manipulační plochy v areálu společnosti Recycling – kovové odpady a.s. do vodní nádrže u nádraží ve Slatiňanech a zároveň neschválila umístění stavby dešťové kanalizace s odlučovačem a výustním objektem (v délce cca 10 bm) do pozemku p. č. 305/2 v kat. území Slatiňany.

Tento záměr byl radě města předložen opětovně s tím, že byl usnesením č. 202/16/2023/RMS ze dne 12. června 2023 odložen do zajištění vyjádření MO ČRS Slatiňany (rybářský svaz).

Společnost Recycling – kovové odpady a.s. požádala o souhlas s vypouštěním dešťových vod do vodní nádrže u nádraží ve Slatiňanech. Zároveň společnost požádala o možnost umístění dešťové kanalizace s odlučovačem a výustním objektem do pozemku města p.č. 305/2 v kat. území Slatiňany.

Společnost Recycling – kovové odpady a.s., připravuje ve svém areálu Výkupny druhotných surovin a Sběrného dvora města Slatiňany rozšíření plochy zpevněných

manipulačních ploch. Manipulační plocha bude mít rozměry cca 79 x 25,5 m v sousedství se stávající zpevněnou manipulační plochou. Součástí bude nová dešťová kanalizace s lapačem ropných splavenin pro zajištění čistoty dešťových vod pro případ mimořádné události v areálu. Z důvodu potřeby gravitačního vypouštění dešťových vod společnost žádá o souhlas s vypouštěním vyčištěných dešťových vod do stávající vodní nádrže na parcele p.p.č.712/16 v k.ú. Slatiňany.

Z vyjádření místní organizace Českého rybářského svazu vyplývá, že vypouštění dešťových vod do vodní nádrže nedoporučují.

V současnosti jsou splaškové i dešťové vody v areálu společnosti Recycling odváděny do stávající veřejné kanalizace. Podkladem pro rozhodnutí rady města byla i stanoviska Povodí Labe s.p. a MěÚ Chrudim OŽP.

Rada města schválila provést na části pozemkových parcel č. 512/2 a 540/2 v kat. území Trpišov stavbu zařízení distribuční soustavy (kabelové vedení nízkého napětí) a schválila zřízení věcného břemene na části (cca 7 bm) pozemkových parcel č. 512/2 a 540/2 v kat. území Trpišov, které bude spočívat v právu společnosti ČEZ Distribuce, a. s., umístit, provozovat, opravovat, udržovat a provádět obnovu, výměnu a modernizaci zařízení distribuční soustavy vybudované v rámci stavby: „SoBS-K_CR_Slatiňany_Trpišov 312/12-knn“. Jedná se o kabelové vedení pro připojení nového rodinného domu, které se částečně dotkne pozemků ve vlastnictví města.

Rada města schválila umístění staveb vodovodního řádu a kanalizační stoky (obě v délce cca 8,5 bm) do pozemku p. č. 345/1 v kat. území Škrovád a schválila zřízení věcného břemene na části pozemkové parcely č. 345/1 v kat. území Škrovád, která bude spočívat v právu vlastníka inženýrské sítě zřídit, provozovat, udržovat a upravovat na předmětné pozemkové parcele stavby inženýrské sítě, tj. vodovodního řádu a kanalizační stoky a v právu vstupovat a vjíž-

dět na předmětný pozemek za účelem provedení prohlídky, údržby nebo úprav předmětných staveb nebo jejich částí. Schválený záměr se týká akce Škrovád, zástavba RD, V. etapa.

Rada města schválila přemístění rozvaděče podzemního komunikačního vedení společnosti CETIN a.s. na pozemku p.č. 150/2 v k.ú. Slatiňany. Jedná se o přemístění o 2 m z důvodu plánované realizace sjezdu k nemovitosti v místě současného umístění rozvaděče.

Rada města schválila uzavření Příkazní smlouvy s advokátkou Mgr. Libuší Němcovou, IČ 87403447, jejímž předmětem jsou zadavatelské činnosti pro výběr komunálního vozu pro město Slatiňany.

Rada města schválila přijetí sponzorského daru pro Mateřskou školu Slatiňany od firmy BUGA s.r.o., IČO: 09374183. Předmětem daru je zhotovení cesty pro jízdu na koloběžkách na zahradě školky. Předpokládaná hodnota daru je cca 50 000 Kč. Konečnou cenu bude možné vyčíslit až po realizaci cesty.

Rada města Slatiňany zmocnila společnost TRAINER s.r.o., IČ: 26784041 k úkonům v rozsahu plné moci v systému ISKP 21+ souvisejících s projektem „Modernizace ekonomického systému 2023“ a pověřila starostu Ing. Jana Brůžka k udělení plné moci společnosti TRAINER s.r.o., IČ: 26784041 k úkonům souvisejícím s administrací projektu „Modernizace ekonomického systému 2023“ v systému ISKP 21+. Udělení plné moci se týká činností souvisejících s administrací dotačního financování projektu.

V různém starosta seznámil radu města s návrhem Dohody o ukončení smluvního vztahu a finanční vypořádání s Institutem projektového řízení s.r.o. a rada města následně tuto dohodu schválila.

Rada města schválila dodavatele firmu Stavební a pece, spol. s.r.o. na opravu kolny v areálu Základní umělecké školy Slatiňany.

Jednání rady města blíže okomentoval Mgr. Vlastimil Peřina, radní

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V MĚSÍCI ZÁŘÍ 2023

DATUM KONÁNÍ	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ
3. 9. 2023	Divadelní prohlídky na zámku	Zámek Slatiňany
9. 9. 2023 od 7.00 h	Okresní výstava drůbeže	Areál ČSCH
17.9. 2023	Divadelní prohlídky na zámku	Zámek Slatiňany
24. 9. 2023 od 17.00 h	Slavnostní koncert Emmy Hubáčkové	kostel sv. Martina

Podrobnější informace k uvedeným akcím naleznete na plakátcích.

Za RR, Marta Kolouchová

■ UZAVŘENÍ KNIHOVNY A INFOCENTRA

Omlouváme se všem návštěvníkům, ale z provozních důvodů bude v knihovně a infocentru v úterý 5. září 2023 otevřeno až od 12 hodin.

■ STŘÍBRNÉ SVATBY

Žádáme manželské páry, které v roce 2023 oslaví jubileum 25 let manželství, tzv. STŘÍBRNOU SVATBU, a měly by zájem toto krásné výročí oslavit s ostatními páry v obřadní síni na MěÚ Slatiňany (oslava se uskuteční v měsíci listopadu nebo prosinci), aby se přihlásily do 2. 10. 2023 na e-mailovou adresu: i.osinkova@slatinany.cz nebo na telefonním čísle 469 660 230.

Ivona Osinková, odbor správní

■ POZVÁNKA NA 192. LASKAVÝ VEČER

František z Assisi

Literární pásmo o životě a díle sv. Františka z Assisi (1182–1226), jehož poselství k nám promlouvá i po osmi stoletích.

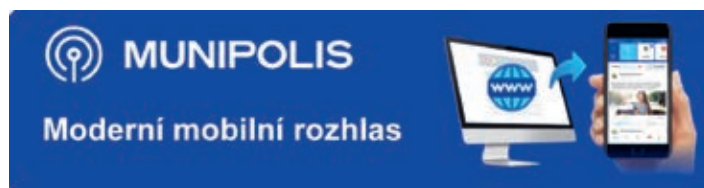
Tohoto svěťce nám přiblíží ve Slatiňanech již dobře známí Jitka **Morávková – Švandová** a **Vladimír Soldán** (poprvé však spolu), které hrou na kytaru a lyru doprovodí **Eva Káčerková**.

Jitka Morávková vystupovala na LV již mnohokrát, někdy s Alfrédem Strejčkem, někdy s jinými partnery, někdy sama. Vladimíra Soldána si možná vybavíte z pořadu Snad se někdy v ráji sejdem, sestaveného z korespondence Zdenky Braunerové a Julia Zeyera. Eva Káčerková přijede potřeť.

LV se koná v **úterý 26. září od 19 hodin**. Lístky si můžete koupit na místě nebo předem v městské knihovně (469 660 249).

Zdeněk Jirásek

■ PŘIHLASTE SE A VYUŽÍVEJTE MOBILNÍ ROZHLAS MUNIPOLIS!

Vážení a milí spoluobčané,
město Slatiňany používá ke komunikaci se svými občany moderní nástroj MUNIPOLIS. Díky tomu Vás můžeme informovat o všem důležitém přímo do vašich telefonů a počítačů. Aktuální zprávy a další informace jsou Vám k dispozici nejen prostřednictvím webového profilu, ale také v pokročilé mobilní aplikaci případně i ve Vašem emailu. Služba je poskytována uživatelům ZDARMA!

Co vám přihlášení do MUNIPOLIS přináší?

- Pozvánky na kulturní a sportovní akce či veřejná zasedání zastupitelstva města.
- Upozornění na krizové události – plánované odstávky elektřiny, havárie vodovodního řádu, dopravní uzavírky a výstrahy Českého hydrometeorologického ústavu.
- Rozesílku Ozvěn Slatiňan, hlášení městského rozhlasu do e-mailu a další informace.

Pokud ještě nejste přihlášení do systému Muniopolis, můžete tak učinit na webové stránce:

<https://slatinany.munipolis.cz/registrace>

kde si vytvoříte nový uživatelský účet, nebo se můžete zaregistrovat přímo přes mobilní aplikaci Muniopolis, kterou naleznete v příslušných obchodech na systémech Android (Obchod Play) a iOS (App Store). V registračním procesu si můžete sami nastavit, jaké typy informací vás zajímají. Vaše údaje budou v bezpečí v souladu s GDPR obecným nařízením o ochraně osobních údajů.

K registraci do systému Muniopolis-Slatiňany, můžete použít Vaši čtečku QR kódů:

Mgr. Daniel Plíšek, asistent informatik

■ PODĚKOVÁNÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY SLATIŇANY

O letošních letních prázdninách probíhala ve Školní jídelně Slatiňany náročná rekonstrukce vzduchotechniky a školní jídelna byla z tohoto důvodu po několik týdnů zavřená. Pracovnice pečovatelské služby se proto obrátily na vedení Domova sociálních služeb Slatiňany, zda by nebylo možné po tuto dobu odebrat a rozvážet obědy z jejich kuchyně. Pan ředitel Ing. Miroslav Kubín nám vyšel vstříc a po konzultacích s vedoucím ekonomicko-provozního útvaru Ing. Petrem Křivským a s vedoucím provozu panem Petrem Skalickým už nic nebránilo dohodě s vedoucí jídelny paní Miroslavou Pilařovou.

Největší práci ale odvedli kuchařky a kuchaři, kterým v naprosto nevhodnou dobu, v době dovolených, přibýlo nemalé množství obědů, což pro ně byla jistě velká pracovní zátěž.

Velice si vážíme vstřícného postoje zaměstnanců Domova sociálních služeb Slatiňany a omlouváme se za vzniklé potíže. Děkuje se všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na tom, že našim klientům byly obědy dováženy bez přerušení.

kolektiv pracovnic Pečovatelské služby Slatiňany

■ MÍSTNÍ POPLATKY ANO ČI NE?

Město Slatiňany podobně jako jiné obce v naší republice vybírá místní poplatky. Vybírat místní poplatky může obec na základě zákona o místních poplatcích, kde je v prvním paragrafu vymezeno, jaké poplatky se mohou vybírat. Jedná se o poplatky ze psů, poplatek z pobytu, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek za komunální odpad, atd.

Nové vedení obce, které vzešlo z voleb v roce 2022, se zajímá o chod obce velice důkladně. Postupně dochází k průzkumu, jakým způsobem probíhá výběr poplatků, které již obec vybírá na základě platných vyhlášek. První poplatek, který prošel revizí, byl poplatek za komunální odpad. Došlo k navýšení poplatku, aby lépe odpovídal skutečným nákladům na likvidaci odpadu. Od začátku letošního roku také pracujeme na nové koncepci odpadového hospodářství obce.

Obecně závazná vyhláška města Slatiňany č. 5/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství platí od 1. 1. 2020. V současné době dochází k průzkumu, jak je tato vyhláška dodržována. Kdo poplatek platí a kdo proti tomu užívá veřejné prostranství neoprávněně a v jakém rozsahu (výjimečně/občas/dlouhodobě). Nejde však o žádné vyměňování pokut konkrétním osobám, i když i na to má úřad na základě platné vyhlášky právo. Seznam konkrétních pozemků je přílohou vyhlášky. Za co se poplatek vybírá?

Citace z vyhlášky: „Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných podobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého

parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo pro potřeby tvorby filmových a televizních děl.“

Města poplatky mohou, ale nemusí vybírat. Podpora podnikání v naší obci je jedním z cílů nového vedení obce. Je čas na revizi tohoto poplatku? Za co se má poplatek vybírat a za co nikoliv? Vedení obce bude dále a opakovaně pracovat na přehodnocení všech poplatků v naší obci, aby nastavení odpovídalo vyváženě aktuálními potřebám občanů, podnikatelů a rozvoji naší obce.

Závěrem si dovoluji osobní sousedskou prosbu k tomuto poplatku. Veřejné prostranství slouží nám všem, budme, prosím, ohleduplní k sousedům a návštěvníkům našeho pěkného města.

Ing. Martin Kubín, Ph.D.
Radní města Slatiňany

■ STUDIE NA REVITALIZACI SÍDLIŠTĚ

Je tomu teprve pět let, co bydlím s rodinou na sídlišti ve Švermově ulici. Ale s tamním prostředím jsem se seznámil již v dětství. Musím konstatovat, že za dvacet let se nic nezměnilo, ba naopak. Okolí bytových domů je špatně upravené a pohyb po něm je komplikovaný obzvláště po dešti. A to nemluvíme o osobách se sníženou pohyblivostí. S nadšením jsem proto uvítal informaci v Ozvěnách o provádění studie na revitalizaci celého sídliště, která byla prezentovaná zástupcům bytových domů částečně na podzim, kompletně pak v červnu a nyní je k dispozici na stránkách města. Vnímám to jako příležitost ke změně, kterou chápu jako nezbytnou. K samotné diskuzi se nabízí otázka: Co konkrétně měnit? Po prezentaci studie vidím dva nedostatky. Jedná se o nenavýšení parkovacích míst a rozmístění nádob na komunální a tříděný odpad.

Opravovat stávající stav tak, aby dostal potřebná povolení ke stavbě, by vyžadovalo buď úbytek parkovacích míst, nebo mnohem více vyasfaltovaných a zpevněných ploch. O snížení počtu parkovacích míst nelze v dnešní době uvažovat. U druhé možnosti by to v podstatě kvůli legislativě znamenalo rozšířit zpevněnou plochu parkoviště s chodníky tak, aby sahala téměř od jednoho domu k druhému. Ani to nelze z estetického i praktického důvodu považovat za vhodné řešení. Velká vyasfaltovaná a vydlážděná plocha by v létě celou oblast ještě více rozpalovala sluncem a chyběla by zeleň, která přispívá ke snižování vysokých teplot a vytváří zdravější a estetičtější prostředí.

Studie počítá s vybudováním sítě jednosměrek. Počet průjezdů aut se v součtu nenavýší a s novým povrchem bude

pohyb vozidel tišší. Výhodou je nenavýšování vyasfaltované plochy potřebné na široké obousměrné ulice s možností maximalizovat počet parkovacích míst. Nyní je na sídlišti přibližně 165 parkovacích míst, a to včetně neoficiálních. Studie počítá s obdobným počtem, což se mi zdá málo, a bylo by vhodné hledat možnosti navýšení těchto kapacit. Nedoostatek míst pro parkování bude znamenat, že se problém s parkováním přesune do okolí.

Jako důležitý bod také považuji i vhodné umístění a zároveň vizuální odstínění nádob na odpady. Jejich umístění například po okraji sídliště může prodloužit docházkovou vzdálenost, ale pomůže eliminovat

zápach a hluk při jejich vyvážení.

Navržená studie bude kompletně zrealizovaná za mnoho let. Naším společným cílem by mělo být funkční sídliště s minimálním a jednoduchým pohybem aut, snadnou mobilitou všech osob i s handicapem, zelení zastíněnými popelnicemi a s možností trávení volného času.

Martin Douša, zastupitel

■ POZVÁNÍ

na setkání spolužáků Základní školy ve Slatiňanech roč. 1939 (1938), které se koná dne 22. 9. 2023 tj. v pátek od 14 hodin v restauraci Bonet ve Slatiňanech.

Na viděnou se těší

Marie Kyselová – Schmoranzová

POZEMKOVÉ ÚPRAVY VE SLATIŇANECH

V loňském roce byly obnoveny práce na pozemkových úpravách ve Slatiňanech. Konkrétně v katastrálním území Slatiňany, Škrovád a Kunčičky. V katastrálním území Slatiňany a Škrovád probíhají jednoduché pozemkové úpravy (jedná se o část daného katastrálního území) a v katastrálním území Kunčičky probíhají pozemkové úpravy komplexní. Pozemkové úpravy byly v roce 2013 přerušeny z důvodu nevyjasněných majetkových vztahů k pozemkům potřebným pro stavbu obchvatu. Práce na návrhu nového uspořádání pozemků byly znovu zahájeny v létě 2022. Nyní se nacházíme ve fázi návrhu nového uspořádání pozemků, kdy se pozemky v místě pozemkových úprav scelují, dělí a přizpůsobují terénu a požadavkům na optimální obdělávání, na ochranu zemědělské půdy a přístupnosti všech pozemků. To vše na základě jednání s vlastníky pozemků.

Co je cílem pozemkových úprav?

Krajina v České republice prošla vlivem a působením člověka složitým vývojem, na kterém se podepsaly střídající se politické a hospodářské vlivy. V důsledku velkoplošného obdělávání půdy pak došlo k zániku polních cest, přirozených liniových prvků a dalších přírodních a krajinných prvků a dalších přírodních a krajinných elementů. Neudržované a nerespektované vlastnictví pozemků způsobilo, že původní vlastnické parcely dosud evidované v Katastru nemovitostí České republiky neodpovídají skutečnému stavu v terénu. Došlo také k narušení ekologické stability krajiny, devastaci zemědělského půdního fondu vodní a větrnou erozí, snížení biodiverzity a narušení krajinného rázu. Existují rozdíly mezi vlastnickou evidencí a skuteč-

ným užíváním půdy. Bez vyřešení vlastnictví pozemků není možno v území realizovat nezbytná ekologická, půdoochranná či krajinná opatření.

Jedinou cestou k nápravě tohoto stavu, k obnově zaniklých polních cest, přirozených liniových prvků a dalších přírodních krajinných elementů, jsou pozemkové úpravy. Realizace společných zařízení v rámci těchto úprav znamená nové polní cesty, rybníky, zeleň v krajině a omezení eroze, což je přínosem pro všechny, kdo v daném území žijí. Pozemkové úpravy řeší komplexně celé území a ve veřejném zájmu se jimi prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelí se nebo rozdělí a zabezpečí se jejich přístupnost a využití. Vyrovnají se hranice a vytvoří se podmínky pro racionální hospodaření vlastníků s půdou. Zároveň se uspořádávají vlastnická práva a související věcná břemena. Současně se zajistí podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodního hospodářství a zvýší se ekologická stabilita krajiny. Toto přetváření obrazu krajiny je v úzké spolupráci a se zapojením místních akčních skupin, obcí a dalších místních iniciativ do procesu přípravy pozemkových úprav.

Význam pro vlastníky pozemků:

Pro vlastníky pozemků mají pozemkové úpravy význam v upřesnění vlastnictví pozemků co do výměry i polohy. Upravují tvar pozemků, umožňují rozdělení nebo scelení pozemků a jejich bezplatné vytýčení v terénu. Umožňují zpřístupnění pozemků vytvořením sítě polních cest. Mají vliv na zvýšení tržní ceny pozemků a vyšší efektivitu využití.

Význam pro obce:

Obce jsou při zpracování projektu pozemkových úprav ze zákona vždy účastníkem

řízení. Zástupci obce jsou členem sboru zástupců vlastníků pozemků. Zastupitelstvo obce schvaluje plán společných zařízení (opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků, protierozní opatření, vodohospodářská opatření, opatření ke zvýšení ekologické stability).

Význam pro katastr nemovitostí:

Pro katastr nemovitostí mají pozemkové úpravy význam především v obnově katastrálního operátu, pro vznik digitální katastrální mapy, odstranění nesouladů, přesné výměry parcel, odstranění parcel zjednodušené evidence, odstranění bezprizorních parcel, vyřešení duplicitních vlastnictví, dohledání dosud neznámých vlastníků a opravy případných nesprávných údajů.

Bc. Martina Doležalová

zdroj: web Ministerstva zemědělství

MĚSÍC S PĚKNOU KNIHOU

Čtenáři naší knihovny nám poskytují dobré tipy a náměty na knihy, které si oblíbili a které by doporučili k přečtení i ostatním.

Ty, kteří nám svůj názor a odkaz na zajímavou a poutavou knížku ještě nezaslali, prosíme, aby si našli chvíličku a buď osobně, nebo prostřednictvím e-mailu (knihovna@slatinany.cz) tak kdykoliv učinili. My budeme mít větší množství výběru oblíbených titulů mezi vámi, čtenáři, a v každých Ozvěnách některé z nich uveřejníme.

Pro tento měsíc bychom chtěly nabídnout:

Pauline Maiová – Štěstí voní jako chleba
Veronika Jonešová – trilogie Hodinky, Minutky, Okamžiky

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ OSADNÍHO VÝBORU OBCE TRPIŠOV

č. 8/2023 ze dne 7. 8. 2023,

Přítomni:

Jaroslav Bleha, Petr Michek, Jitka Blatoňová, Lukáš Seifert, DiS., Bc. Markéta Kynclová, Mgr. Renata Kočí

Ad 1) Na základě podnětů místních občanů bylo zjištěno, že vstupní brána do Slativské obory ve směru od Trpišova je z neznámého důvodu uzamčena řetězem, kdy je tak znemožněn průchod do obory. Jediná varianta vstupu je kovový žebřík, kdy je jeho přelézání značně obtížné a dětem či starším osobám tak hrozí nebezpečí pádu. Osadní výbor tak žádá MěÚ Slatiňany o vysvětlení tohoto úkazu, který bezdůvodně zamezuje návštěvu obory. Žádáme tak informace s tímto spojené umístit do „Ozvěn“ Slatiňan.

Ad 2) Vedoucí finančního odboru MěÚ

Slatiňany paní Hanušová požádala osadní výbor Trpišov, zda by od 1. 1. 2024 zajistil roznos radničního zpravodaje „Ozvěny“ v rámci Trpišova, kdy se jedná o cca 60 ks výtisků. Ozvěny se tak dostanou do schránky občanů v mnohem kratším čase, než při běžném rozvozu přes všechny místní části Slatiňan. Vzhledem k množství těchto výtisků se osadní výbor usnesl, že jejich roznos v rámci Trpišova zajistí vlastními silami.

Ad 3) Osadnímu výboru Trpišov byla cestou MěÚ Slatiňany doručena žádost od obyvatelky Trpišova – paní Peškové, která požádala zástupce města o pronájem části místního „obchodu“, kdy by se dle ní mělo jednat o jakési okénko rychlého občerstvení. MěÚ Slatiňany k tomuto požádání osadní výbor. Osadní výbor se tak usnesl, že vzhledem k minimu informací bude tuto žádost řešit přímo

s paní Peškovou, aby bylo jasné, v jakém rozsahu chce svůj záměr realizovat.

Ad 4) Na základě zjištěných informací od Mgr. Renaty Kočí týkajících se aktuálních evropských dotačních programů projednal osadní výbor Trpišov variantu týkající se změny účelu užívání objektu „obchodu“ v Trpišově a nově tak získat možnost financí dotace na spolufinancování rekonstrukce z programu „Území se starou stavební zátěží“ tzv. Brownfieldu. Zjednodušeně by se tak daly získat finanční prostředky, které v současné době tolik chybí na rekonstrukci této budovy. Osadní výbor se usnesl, že je nejprve nutné tuto aktuální informaci o možnosti čerpání prostředků z evropských fondů pro regionální rozvoj ověřit a poté neprodleně předat na MěÚ Slatiňany.

Zpracoval: Lukáš Seifert
Schválil: Jaroslav Bleha

■ Představujeme: IVA RYZOVÁ

Kultuře se ve Slatiňanech daří. Naši občané si rozhodně nemohou stěžovat na nedostatek kulturních akcí. A rovněž pořadatelé akcí musí být spokojeni se zájmem lidí. A to je dobře. Každou akci však musí někdo vymyslet, připravit a zorganizovat. A také na ni sehnat peníze. Za vším tedy hledej člověka. Jedním takovým je Iva Ryzová (za svobodna Jelínková), výrazná osobnost nejen slatiňanského kulturního života.

Iva Ryzová vystudovala nejprve pedagogickou fakultu v Brně a potom pražskou AMU, obor operní zpěv. V letech 2000–2006 byla sólistka opery a operety v Moravském divadle Olomouc. Po mateřské dovolené tam ještě v několika představeních hostovala. Od roku 2019 externě spolupracuje s Pražským filharmonickým sborem, což je profesionální pěvecké těleso patřící pod Českou filharmonii. Za svého pražského pobytu v letech 2007–2015 vedla dětský i dospělý sbor a pořádala benefiční koncerty. Po návratu do rodných Slatiňan se dlouho nerozhlížela a brzy založila divadelní spolek Acord. A ten už většina Slatiňáků dobře zná. Částečně ze hry pro mládež Baťoh plnej štěstí nebo z pohádky O království, kde strašilo, ale především z hraných zámeckých prohlídek. Ty se staly nesmírně populární a opravdu stojí za to. Je třeba také dodat, že Iva je nejen vedoucí souboru, ale také herečkou, režisérkou a rovněž autorkou.

Ivo, nejprve se vrátím k tvé operní kariéře. V jakých rolích jsi vystupovala a na které nejraději vzpomínáš?

Bylo jich poměrně dost a asi už si na všechny ani nevzpomenou. Nejvýrazněji se mi do paměti asi vryly role Mařenky z opery Prodaná nevěsta B. Smetany, Serafínky z operety Perly panny Serafínky R. Piskáčka, Zerliny z opery Don Giovanni W. A. Mozarta, Adély z operety Netopýr J. Strausse ml., Eurydiky z operety Orfeus v podsvětí J. Offenbacha a Wandy z operety O. Nedbala Polská krev.

Pomýšlíš ještě na návrat k operě a velkému divadlu?

Nepomýšlím. Po dlouhé odmlce díky čtyřem mateřským jsem si chtěla zkusit, jestli bych se ještě dokázala na divadelní prkna do světa opery a operety vrátit. Podařilo se, že mě v Olomouci během let 2016–2019 obsadili jako hosta do dvou krásných inscenací, které jsem zvládla myslím se ctí, dokonce i s pozitivní kritikou v tisku, ale zjistila jsem, že už to pro mě z vícero důvodů není. Jsem vděčná za možnost občas si zazpívat s Pražským filharmonickým sborem.

Proč jsi vlastně Olomouc a Prahu vyměnila za Slatiňany? Je v tom i něco jiného než volání domova?

V Praze jsme prožili krásný čas, ovšem jak se naše rodina rozrůstala, třípokojový byt nám přestal stačit. Těžko se nám po osmi pražských letech rozhodovalo co dál. Nakonec zvítězila touha po klidném prostředí, čistějším vzduchu, prostoru, blízkosti rodičů.

Pojďme k Acordu. Ve Slatiňanech býval slavný ochotnický spolek Vrchlický, ten však zanikl někdy v 60. letech a od té doby Slatiňany svůj herecký soubor nemají. Až ty jsi tento divadelní půst ukončila. Pověz nám o tom něco.

Spolek Acord byl založen v roce 2019 a popudem k tomu byla náročná a nákladná inscenace Baťoh plnej štěstí. Spolek má jenom tři členy, ale spolupracuje s námi kolem 45 lidí všeho věku. Styl naší práce je poněkud podobný divadelnímu provozu, který jsem sama zažila. Žádnou inscenaci jsme zatím nezkoušeli průběžně třeba rok jednou týdně, ale naopak velmi intenzivně 3 měsíce před plánovanou premiérou. Zkoušíme nejčastěji ve Společenském domě, ale není žádnou výjimkou, že když je Společenský dům obsazen, zkoušíme v provizorních podmínkách u nás doma nebo na zahradě. Jestliže za mnou někdo přijde, že by si chtěl s námi zahrát, snažím se mu vyhovět a obsadit ho.

Během studií a divadelních let jsem pracovala s mnoha režiséry

Iva Ryzová v operní roli Wandy

a velmi dobře si pamatuji, jak jsem se s nimi a jejich stylem práce cítila. Víím, co mi pomohlo k tomu, abych ze sebe dostala na jevišti to nejlepší, a podobně se snažím s lidmi pracovat i já. Velmi mě uspokojuje, když vidím po představení spokojené tváře dospělých i dětských herců, kteří si hraní opravdu užili. Jedině tak si ho totiž mohou užít i diváci.

Snažím se, aby každý projekt měl přesah i lidský, ať už ve scénáři, nebo benefící. Díky několikrát provedeným inscenacím „Baťoh plnej štěstí“, pohádce „O království, kde strašilo“ a hudebnímu festivalu jsme různým organizacím pečujícím o potřebné věnovali v průběhu 4 let naší existence dohromady zhruba 130 tisíc korun.

A co kostýmy, kulisy a další nezbytnosti. To něco stojí. Kdo to platí?

Dotáhnout první nápad do konce znamená obsáhnout několik profesí. Napsat scénář je začátek. Následuje mnohdy náročná koordinace zkoušek, často hrajeme ve dvojím obsazení a najít časové průniky zkoušejících je někdy nadlidský výkon. Dále je potřeba zajistit návrh a výrobu kostýmů, scény, rekvizity. Samozřejmě i tvorbu plakátů a propagaci. Další náročná disciplína je sehnat peníze. Pro sebe bych to neuměla, ale pro dobrou věc ano. Asi ne nadarmo se říká, že kdo chce nadchnout ostatní, musí sám hořet. Velmi si vážím důvěry všech, kteří se nechali nakazit mým nadšením a podobně jako já vidí v aktivitách Acordu hodnotu, kterou se rozhodli podpořit. Činnost spolku podporují regionální i některé vzdálenější firmy, Město Slatiňany a Pardubický kraj. Bez této pomoci by nebyla realizace všech nápadů možná.

Začátek léta jsi nám zpestřila hudebním festivalem na zámeckém nádvoří. Myslím, že tak velkolepou akci Slatiňany dlouho nezažily. Nejen nádherná hudba, ale i prostředí vytvořily nádhernou a hřejivou atmosféru. Jak tě to napadlo?

Inspiruje mě krása. Zámecké nádvoří doslova zve k nějaké takové akci, kde se krása vizuální může potkat s krásou zvukovou. Příprava byla časově náročná a člověk musí počítat s tím, že je to sázka

do loterie. Do poslední chvíle není jasné, jestli vyjde počasí a jestli přijdou lidi.

Je těžké sehnat na takovou akci účinkující?

Není těžké sehnat účinkující, je těžké to všechno okolo...

Můžeme se těšit i příští rok?

V organizaci Hudebního festivalu Slatiňany bych ráda pokračovala. Možná však dojde k nějakým změnám, o kterých budu včas informovat.

Opět se musím zeptat, kdo to vše platí?

Seznam všech firem viz plakát. Všem za podporu moc děkuji!!!

Nejen tento festival, ale i divadelní prohlídky zámku naznačují, že se ti na zámku líbí, a že si asi rozumíš s kastelánem Jardou Buštou.

Jardovi Buštovi se podařilo úžasně zrekonstruovat zámek, který je půvabnou dominantou našeho městečka. Zámek má zajímavou historii, krásné prostory, malebné okolí. Byla by škoda tyto benefity nevyužít a nevedchnout zámeckým interiéřům i exteriěřům uměleckou formou život. Doufám a věřím, že naše spolupráce bude i nadále pokračovat ke spokojenosti nás všech.

A co další plány a nápady?

Za vše, co se zatím podařilo, jsem vděčná a považuji to za malý zázrak. Uvidíme, jak a co se bude dařit dál. Od září nastupuji na částečný úvazek jako učitelka do ZUŠ Chrudim. V aktivitách Acordu bych chtěla dál pokračovat, ovšem tak, jak to umožní časové možnosti. V září máme v plánu hrát na zámku pro veřejnost

Herci po odehrání pohádky

S herci a kastelánem Jaroslavem Buštou před zámkem

a pro školy divadelní prohlídky, v říjnu na Moravě benefičně Baťoh plnej štěstí, v prosinci a v lednu v Praze pohádku O království, kde strašilo. A pak už zase nová sezóna a již tradiční červnové akce v zámecké zahradě Rodinné odpoledne u Auerspergů, dále divadelní prohlídky a hudební festival.

Na závěr se tě ještě zeptám na rodinu. Máš čtyři děti, jak to jde skloubit s hraním, zpíváním, režírováním, psaním a vším dalším, co k tomu patří? A máš i nějaké jiné koníčky?

Díky velké podpoře rodiny a rodičů vše lze skloubit. Stejným dilem ale oceňuji i všechny herce a pomocníky, kteří se do projektů zapojují. Je potřeba velká zodpovědnost, spolehlivost, vstřícnost, tolerance a kolegiálnost. Zařídíme spolu při zkoušení spoustu srandy, výsledek nám pak přináší radost a velké uspokojení.

Mezi moje záliby patří ještě hra na housle v Chrudimské komorní filharmonii a jsem také vášnivá hráčka pingpongu.

Děkuji za rozhovor

Zdeněk Jirásek

Ansámbl Acordu

Koncert na zámku

Seznam sponzorů DS Acord

KAMENY ZMIZELÝCH

Kameny zmizelých jsou dlažební kostky s mosazným povrchem, na nichž jsou jména židovských majitelů nemovitostí, deportovaných za nacistů během 2. světové války k vyhlazení.

Článek navazuje na osud členů židovské rodiny Stránských, který zveřejnila JUDr. Mikanová v červencových Ozvěnách.

Na obr. č. 1 jsou prezentovány kameny manželů Pavla a Heleny Stránských, umístěné před domem čp. 117, který pro obchodníka Max. Stránského vystavěl zdejší stavitel J. Schmoranz v roce 1890. Na hlavní ulici T. G. Masaryka bylo 15. 8. 2018 položeno 6 těchto kamenů.

Obr. č. 1

Autorem projektu tzv. Stolpersteine byl německý umělec Gunter Deming, který připomněl tragiku doby týkající se osudu židů. Tyto kameny byly předtím osazeny v 21 zemích Evropy (celkem 63 000 ks), Česko pak následovalo. Ve Slatiňanech byli při pokládání těchto kamenů přítomni představitelé města (starosta a tajemník) i náhodní občané. Vše přibližujeme třemi obrázky pod číslem 2, dosud nezveřejněnými.

Předchozí připomenutí obětí holocaustu je na pamětní desce před zdravotním střediskem. Manželé Stránské jsou vyznačeny rámečkem (obr. č. 3). Slavnostní odhalení se konalo 21. 11. 1965, více o tom informují v Ozvěnách článkem z července 2008.

Prostor u nábřeží řeky byl pro tento památník upraven po odstranění náspu se sochou sv. Jana Nepomuckého (Ozvěny Slatiňan z dubna 2008).

Na snímku č. 4 je rodinná hrobka rodiny Stránských, která je opatřena pouze jedním jménem Alfrédem Stránským, který zemřel předčasně ve 48 letech na chřipku. Pohřeb a uložení do hrobky se konal ve Slatiňanech (16. 2. 1927). Stav hrobky je velmi zanedbaný

Obr. č. 3

Obr. č. 4

a není udržovaný. Na čelní desce chybí jména židovských obchodníků z čp. 117 odsunutých v roce 1942 do sběrného tábora. Byl to jistě závěr jejich potomků, kteří přežili holocaust. Evokovalo by to vzpomínku na bývalé spoluobčany obce, kteří zahynuli nepřirozenou smrtí.

Ing. Milan Vorel
foto Ing. Jiří Pešek, Ing. Josef Prokš

Obr. č. 2

■ BESEDA V DPS SE LÍBILA

Ve středu 12. července nás opět navštívila paní doktorka Hana Mikanová. Tentokrát jsme se dozvěděli spoustu zajímavostí o spisovatelkách, které mají osobní vazby na naše město a na Chrudim. Jednalo se o Marii Kyzlinkovou, Helenu Šmahelovou, Marii Kornelovou, Terézu Novákovou a Ivanku Devátou. Paní doktorka nám povyprávěla o jejich životních osudech i o tvorbě. O hudební doprovod se postaral pan František Mach. S technickým zabezpečením akce pomáhal Ing. Jiří Pešek a Mgr. Daniel Plíšek.

Děkujeme za příjemné a poučné odpoledne. A doufáme, že nebylo poslední.

obyvatelé Domu s pečovatelskou službou Slatiňany

■ ATLETIKA

Naši mezi špičkou

Na velkém mezinárodním Rieter mítinku 8. 7. v Ústí nad Orlicí startovali i tři naši mladí běžci a udělali nám velkou radost.

MATĚJ KAŇKA (06) je naší současnou sprinterskou jedničkou. Nejprve běžel závod na **300 m**, ve kterém v B běhu doběhl 2. ve skvělém osobáku **37,01**.

V běhu A startovali medailisté z nedávného mistrovství republiky a s nimi také náš odchovanec Kuba Blažek závodící za Čáslav (7. místo 37,71).

V následujícím sprintu na **100 m** Matěj svůj B běh vyhrál, ale silný protivítr (2,5 m/s) znehodnotil všechny časy. I tak je ale jeho čas **11,62** velmi dobrý.

V běhu na **800 m** jsme měli dva zástupce. Oba pochopitelně startovali v B běhu (v A se běželo hluboko pod 1:50). Skvěle si vedl **RADIM KOPIŠTĚ** (07), který doběhl na 2. místě a vytvořil si osobní rekord **2:05,58**.

Poprvé v životě běžel půlku i žák **PAVEL POHORSKÝ** (08). Ten v závěru hodně vytuhnul a na soupeře nestačil, ale jeho čas **2:14,93** je mnohem lepší, než se čekalo.

800 m si poprvé zkusila i další naše odchovankyně v čáslavském dresu Denisa Španíková. V B běhu vyhrála pěkným časem 2:16,07. Závodům přálo počasí a před výbornou diváckou kulisou v neobyčejně silné konkurenci domácí špičky a atletů z Velké Británie, JAR, Ukrajiny, Polska a Maďarska si naši hoši nejen pěkně zazávodili, ale měli i silný zážitek. Atletika je skutečně krásný sport.

■ SPORT A ŠKOLA V ROCE 2022/2023

V tomto školním roce jsme se jako každý rok zúčastnili dvou sportovních soutěží a to ve florbalu a atletice.

Florbalové turnaje se uskutečnily v zimních měsících. Starší a mladší žáci se probojovali z okrskového kola do okresního finále. Bohužel to byla konečná a dál jsme nepostoupili, i když mladší žáci měli šance postoupit, ale nevydařilo se jim jedno utkání a skončili třetí. Starší pak obsadili 4. místo.

Nejlépe si vedly dívky starší, za které hrály i čtyři mladší žačky. Nejprve vyhrály okres, kde porazily Hlinsko 3:1 a poté zdolaly i Chrudim U Stadionu 5:2.

V krajském finále v prvním utkání prohrály s Pardubicemi Ohařenice 1:3 (Cajthamlová Alice), i když byly herně lepším týmem, ale nevyužily své šance. Poté smázly Gymnázium Svitavy 4:2 (Kellnerová 3, Cajthamlová A.). V boji o druhé místo remizovaly se Žamberkem 1:1 (Cajthamlová Vanesa), no a tak díky skóre jsme nakonec obsadily až 3. místo. Sestava: Hromádková, Hurtová, Cajthamlová V., Kellnerová, Středová, Racková, Černá, Závodná, Maierová, Elichová, Dvořáková, Opavská, Cajthamlová A.

V letních měsících proběhly atletické soutěže. V okresním kole Poháru rozhlasu obsadili starší žačky, mladší žáci a žačky shod-

Velká cena Třebíče

Hranice 170 cm konečné padla

Na mezinárodní mítink do moravské Třebíče 13. 8. vyrazila i čtveřice našich atletů.

Začneme tím nejlepším. **ALICE CAJTHAMLOVÁ** (07) **vybojovala 2. místo ve skoku do výšky, poprvé překonala psychologickou hranici 170 cm a ještě jeden centimetr přidala.** Nový oddílový rekord má tedy hodnotu 171 cm. Všechny výšky od 155 skočila čistě na první pokus.

V běhu mužů na 400 m běželi i dva naši mladíci, dorostenec **RADIM KOPIŠTĚ** (07) a žák **PAVEL POHORSKÝ** (08).

Radim, který je především půlkař, vydřel krásné **3. místo v novém osobním rekordu 54,03**.

Ani **Pavel** ovšem nezklamal. Ač vytrvalec, dostal se výrazně pod jednu minutu a z osmi startujících obsadil 7. místo časem **58,18**.

O smůle může hovořit **LÍDA JIRÁSKOVÁ** (01). Ta běžela **100 m a 100 m překážek**, ale silný protivítr zmařil všechny šance na slušné časy. Nejprve byla na překážkové stovce 4. v čase **16,69** (protivítr 2,6 m/s) a poté 5. na hladké výkonem **13,59** (protivítr 3,6 m/s). Vítr byl příjemný v tom, že trochu ochladil vzduch, ale sprinterky a sprinterky z něj radost neměli.

Závodů se zúčastnili atleti ze Slovenska, Srbska, Bosny a Hercegoviny a Řecka.

Zdeněk Jirásek

ně 3. místa, starší kluci pak byli druhí. Z některých výkonů uvádíme: 1. místo = Cajthamlová A. ve výšce 1,62 m, Pavliš T. v běhu na 1500 m 4:51,43min., Wenzl M. v hodu míčkem 52,02 m a Flídr T. ve vrhu koulí 16,59 m, což byl i nový skvělý rekord školy !!

2. místo = Cajthamlová V. v míčku 36,63 m, Pavliš V. na 1000 m 3:16,26 min a Roztočil M. na 60 m 8,12 s a ve výšce 1,38 m. 3. místo = Pešata Matěj na 60 m 7,75 s a ve výšce 1,64 m a Vaško O. na 1500 m 4:56,13 min. Díky počtu bodů se starší dívky i chlapci dostali do krajského finále. Oba naše týmy pak obsadily mezi osmi finalisty skvělé 3. místo!!! Vítězství vybojovali: Cajthamlová A. ve výšce za 1,62 m a Flídr T. v kouli za 15,03 m. 2. místo = Vaško O. na 1 500 m za 4:45,94 min. 3. místa = Pešata Matěj na 60 m za 7,64 s ve výšce za 1,66 m a štafeta dívek na 4x60 m za 32,57 s (Opočenská, Cajthamlová A., Žáčková, Kohoutková). Bramborové medaile = Polívková N. ve výšce za 1,46 m, Pohorský P. na 1 500 m za 4:51,64 min.

Sestava: Žáčková, Kohoutková, Roztočilová, Polívková, Macháčová, Crkalová, Opočenská, Cajthamlová, Pluhařová.

Pešata, Vaško, Mádlo, Štěpánek, Pohorský, Moučka, Růžička, Pavliš T, Herzog, Flídr.

učitel TV Jan Hanuš

■ O NAŠICH KONÍCH

Koně a Slatiňany k sobě patří. Ostatně jednoho máme i v městském znaku. Snad všichni Slatiňáci jsou na „své“ koně hrdí. Je příjemné jít na procházku kolem pastviny plné krásných a ušlechtilých koní. Zámek a hřebčín jsou nedílnou součástí města, bez nich by Slatiňany hodně pozbyly své atraktivitu a přitažlivosti. Všichni také víme, že se u nás chová plemeno starokladrubských vraníků, že hřebčín je umístěn v bývalých konárnách knížete Auersperga a že je součástí Národního hřebčína Kladruby nad Labem. A neznat jméno profesora Bílka a jeho zásluhy o záchranu tohoto plemena by bylo považováno za ostudu. Ale tím naše znalosti většinou končí.

Podíval jsem se trochu do výroční zprávy NHK a popovídal si s vedoucím výcviku koní ing. Karlem Dvořákem. Ten na schůzku nepřišel na koni, nýbrž na kole. Jinak se ale náš rozhovor točil výhradně kolem koní.

Starokladrubští koně se chovají více než 400 let a jedná se o původní české plemeno, které bylo jako jediné na světě vyšlechtěno speciálně pro tažení kočárů králů a císařů (bělouši) nebo církevních hodnostářů (vraníci). Jejich využití bylo především při ceremoniálních akcích. Koně tahali těžké kočáry s vrchností, a proto hlavním požadavkem byla jejich síla a vznešenost. Dodnes např. slouží u dánského dvora. V době habsburské monarchie pochoptelně sloužili i u dvora „našeho“ císaře, který se pyšnil bílým a černým šestispřežením. S pádem monarchie začal hrozit i pád starokladrubských vraníků. Zatímco chov běloušů nebyl nikdy přerušen, s vraníky to bylo nahnuté. Ve 30. letech minulého století bylo jejich stádo téměř zlikvidováno. V roce 1938 se rozhodl již zmíněný profesor MUDr. PhDr. František Bílek (16. 12. 1885–29. 3. 1972), že se pokusí vraníky zachránit. Záchrana vraníka byla dlouhým procesem, který skončil až v roce 1973. Od té doby se stádo udržuje a šlechtí. Pro zajímavost, v roce 1945 k nám profesor Bílek přivedl stádo v počtu 3 hřebce, 17 klisen a 20 hříbat. Z klisen ale bylo jen 8 čistokrevných. Záchrana plemene byla dlouhá a náročná práce. František Bílek musel vypátrat poslední zbylé jedince v celém tehdejší Československu a soustředil je v Průhonících u Prahy. Hledal však větší a vhodnější stáje, které naštětí pro nás našel ve Slatiňanech, kam stádo po kopytech přemístil. Nutno ještě zmínit, že v započaté práci po profesoru Bílkovi pokračoval doc. Jaromír Dušek (8. 7. 1926–20. 5. 2001), který ji také dokončil. V roce 2022 bylo v ČR evidováno 1952 starokladrubských koní. Ve Slatiňanech je stádo v počtu kolem 250 koní – vraníků (bělouši mají domov v Kladruzech), z toho je 15 plemenných hřebců, 70 chovných klisen, 50 koní je ve výcviku nebo určených k prodeji, zbylí jsou pak v odchovu. Ročně se u nás narodí kolem 35 hříbat. Starokladrubský kůň je poměrně dlouhověký, jeho průměrná délka života je 25 let, ale není výjimkou, že se někteří jedinci dožijí až 30 let. Pro svou povahu a charakter jsou snadno ovladatelní a používají především k záprahu.

Po narození jsou hříbata do šesti měsíců u matky a potom jsou přemístěna do hříbárny ve Slavicích, kde jsou až do věku 3,5 roku. Teprve poté jdou do výcviku ve Slatiňanech nebo v Heřmanově Městci.

Pro laika je možná překvapivé, že tento výcvik probíhá nejdříve pod sedlem. Teprve když si kůň zvykne na povely jezdce, tak jde do záprahu. Takováto příprava trvá deset měsíců a není vůbec jednoduchá. Je to do jisté míry záležitost monotónní, kde se do nekonečna opakují stejné cviky. Nejdůležitější je asi trpělivost. Kůň se musí naučit dostatečně zvedat kolena, musí umět zastavit, měnit směr, přejít do klusu i cvalu, vše přesně podle pokynu jezdce. I když spíše se jedná o jezdkyně, neboť ženy a dívky v sedlech výrazně převažují. Ovšem ne každý kůň se k záprahu hodí. Těch, kteří pak tahají kočáry a zúčastňují se soutěží, je asi polovina. Ta druhá polovina se používá k jezdeckým účelům nebo drezůře. Slouží i jako koně pracovní a hodně je využívá jízdní policie. Kromě policie v řadě českých měst je používá i švédská jízdní garda.

Pro klidnou povahu jsou vhodné také k hippoterapii. A samozřejmě jsou lidé, kteří si takového pěkného koníčka koupí pro svoji zábavu a potěšení, jako jiní mají třeba psa.

Ale zpět k těm kočárovým. Vybraní hřebci a klisny musí projít výkonnostními zkouškami, tedy jakousi koňskou maturitou. Musí složit zkoušku pod sedlem, projít vozatajským parkurem a zkouškou v tahu. Hodnocen je i jejich exteriér. Ti, kteří tuto maturitu složí, jsou pak zapsáni do plemenitby. A ti, kteří zkoušku nesložili, jsou určeni k prodeji. Máte-li zájem, můžete si takového krásného koníčka za 150–250 tisíc korun pořídit.

A jak vypadá soutěž koňských spřežení? Skládá se ze tří disciplín: drezůra, maraton a parkur. Při drezůře vozataj předvádí, jak koně poslouchají a jak reagují na všechny povely, maraton je závod v terénu na delší vzdálenost (dnes kolem 5 km) a parkur je vlastně jakýsi slalom mezi kužely.

Mnozí si asi vzpomenou na parkurová skákání v zámeckém parku. Tyto soutěže přilákaly vždy množství diváků. Jde o velice atraktivní disciplínu, ostatně v parkuru se soutěží i na olympijských hrách. Ze Slatiňan se však parkury jaksi vytratily. Starokladrubský kůň je oproti dostihovým „atletům“ poměrně robustní a těžký. Váží 600–700 kg a to není na skákání ideální. Přece jen, ty dopady při doskoku znamenají velkou zátěž pro nohy. A je tu ještě jedna věc. Parkurové závodění je velice drahá zábava. I když drahé je vše, co se koní týká. To je i důvod toho, že kočárové ježdění není tak rozšířené. Je to pochopitelně škoda, protože jde o velmi atraktivní záležitost. Při květnovém Slatiňanském pozastavení jsme se ostatně mohli přesvědčit, jaká to je krása, když vozataj v plné rychlosti umí koně ovládat. Používá se jednospreží až osmispřeží. To už ale není moc běžné, je to dosti nepraktické a náročné na ovládání. Legendární vozataj Petr Vozáb ale dokázal ukočírovat i rekordní dvaadvacetispřeží!

Divácky nejpřitažlivější jsou pochopitelně dostihy, ale u nás se dostihoví koně nechovají. Samozřejmě, že za knížete Auersperga to bylo jiné a koně ze Slatiňan slavili úspěchy na všemožných dostizích včetně Velké pardubické. Tato éra ovšem skončila někdy ve čtyřicátých letech. Na tradici se potom ještě v 80. letech poku-

sil navázat jezdec Josef Břečka (1934–2003), který s klisnou Ódou jel celkem třikrát Velkou pardubickou. V roce 1980 po dvou pádech (Taxis a Hadí příkop) dojeli z 21 koní na startu na posledním 9. místě, ale pro překročení časového limitu byli diskvalifikováni. To však Josefa Břečku neodradilo a o rok později se v poli 22 koní umístili na krásném 6. místě, a to i přes dva pády (Taxis a Velký vodní příkop). Další rok byl ještě lepší. V roce 1982 tehdy jedenáctiletá ryzka Óda s Josefem Břečkou doběhla na 4. místě. To je dodnes nedoceněný úspěch slatiňanského, nejen jezdeckého, sportu. Určitá zajímavost je, že tehdy reprezentoval barvy TJ Spartak Slatiňany, kam celý jezdecký oddíl patřil. A pokud jde o jeho smrt, tak zemřel jako koňák – splašený kůň mu v jeho stáji ve Vysoké při Morave rozdrtil pánev.

Slatiňany mají krásný a moderní jezdecký areál včetně kryté haly. Když půjdete na procházku, vezměte to kolem kostela zadní cestou k hřebčínu. A kdo má možnost jít ve všední den dopoledne, může zde vidět koně přímo při výcviku. Několikrát za rok se tam konají i různé závody, na které se nevybírá žádné vstupné. Přijďte se podívat. Letos máte ještě možnosti vidět koně při drezurních závodech 7. 10.

Na závěr ještě dva citáty slavného parkurového jezdce a olympionika Jiřího Pecháčka.

Aby přišel úspěch, musí mezi jezdcem a koněm existovat symbióza. Ideálem je dobrý jezdec a dobrý kůň. Dobrý jezdec s průměrným koněm může dokázat víc než průměrný jezdec s dobrým koněm.

Jsou tři druhy jezdců. Jedni to mají dané od pánaboha, druzí to nemají a naučí se, třetí to nemají a nenaučí se.

Zdeněk Jirásek

Slavnostní koncert

8. ročník

u příležitosti svátku sv. Václava a Dne české státnosti

SLATIŇANY

Farní kostel sv. Martina
neděle 24. 9. 2023, 17.00 hodin

Emma Hubáčková, operní pěvkyně
Ema Hubáčková ml., sólistka Teatro de la Zarzuela Madrid, zpěv
Martin Strejč, varhany

Koncert se koná pod záštitou Ing. Romana Línka, náměstka hejtmana Pardubického kraje,
s podporou Města Slatiňany, Farnosti Slatiňany a společnosti Transys Chrudim.

Prodej vstupenek 30 minut před zahájením koncertu v místě konání.

Cena vstupenky: 200,- Kč

T. J. Sokol Slatiňany připravuje projekt pro děti, který se jmenuje „Se Sokolem do života“, kde se děti učí přirozenému cvičení, obratnosti, dovednosti s míčem, netradiční činnosti a rozvíjení poznání. Při těchto činnostech je provází zvířátka a jejich průvodcem je sokolík Pepík.

Začínáme 18. září 2023 od 16.30 hodin v místní sokolovně. Srdečně všechny děti zveme na první hodinu.

Naše moto: Sportujeme rádi každý den. Ten kdo se chce přidat, ať jde rychle sem. Cvičení je velká zábava, ten kdo chce, sportuje, je to paráda.

Na všechny se těší cvičitelka Světlana

T. J. Sokol Slatiňany

Zahajuje cvičení pro ženy po
prázdninách

V pondělí od 17:45 - 18:45 hodin

První hodina 18. 9. 2023

(s náčiním, pomůckami, kruhový trénink,
tabata a meditace)

Na všechny se těší Světlana Pilařová

ZO ČSČH Slatiňany

Vás zve na

OKRESNÍ VÝSTAVU DRŮBEŽE, MÍSTNÍ VÝSTAVU KRÁLÍKŮ, HOLUBŮ A EXOTŮ

Součástí výstavy bude soutěž o „Pohár starosty města Slatiňany“
pro členy místní organizace

V sobotu 9. září 2023 od 7 do 16 hodin

Areál ZO ČSČH Slatiňany za železničním přejezdem směrem na Orel

Možnost nákupu kvalitních chovných zvířat

Ukázka králíčího hopu v 10 hodin

BOHATÁ TOMBOLA

OBČERSTVENÍ

Srdečně zvou pořadatelé!

Podzimní kvíz

PRÁZDNINY JSOU ZA NÁMI A MY SI OPĚT PROVĚŘÍME
VAŠE ZNALOSTI 😊

VYPLNĚNÝ KVÍZ NÁM PŘINES NEJPOZDĚJI **27. 9. 2023**
DO KNIHOVNY VE SLATIŇANECH A ODMĚNA TĚ NEMINE...

1. V jakém měsíci začíná podzim?

- srpnu
- říjnu
- září

2. Jakému jehličnatému stromu na podzim opadává jehličí?

- smrk
- modřín
- borovice

3. Jaký je typický znak podzimu?

- koupeme se v rybníku
- stavíme sněhuláky
- opadává listí

4. Jaký je plod dubu?

- žalud
- bukvice
- kaštan

5. Co patří k podzimu?

- slavíme Vánoce
- kvetou pampelišky
- pouštíme draky

6. Co sbíráme na čaj z růže šípkové?

- plody
- listí
- květy

7. Který pták odlétá na podzim do teplých krajin?

- papoušek
- vlaštovka
- slepice

8. Co na podzim sbíráme v lese?

- jablka
- houby
- borůvky

9. Co opadává na podzim ze stromů?

- listí
- šišky
- veverky

10. Jaké jsou podzimní měsíce?

- leden, únor, březen
- červen, červenec, srpen
- září, říjen, listopad

Aerobic

Je ti **10 a více** let?
Baví tě **POHYB** ?
Chceš si **ZACVIČIT PŘI HUDBĚ** a pořádně se **PROTÁHNOUT** ?
Pojď si užít **FAJN ČAS S KAMARÁDKAMI !**

SLATIŇANY SOKOLOVNA
Začínáme v září 2023
Každé úterý od 18 hodin
Kontakt: +420 773 294 445

Aerobic

ZAČÍNÁME PO PRÁZDNINÁCH, POJĎTE SE K NÁM PŘIDAT!

Chceš si **DÁT DO TĚLA** v příjemné společnosti stejně naladěných lidí?
Zacvičit si **V RYTMU HUDBY**? Zapojit při posilování **CELÉ TĚLO** a zpevnit ho?
PROTÁHNOUT SE po celém dni a díky hormonům štěstí /endorfinům/ se vrátit domů s úsměvem na tváři?
Udělej si **ČAS JEN SAMO PRO SEBE** a vyraz za námi.
Tělo se zapotí, hlava si odpočine a zůstane jen **DOBŘÍ POCIT** ;-).

Pondělí 18-19 h STEP-AEROBIC
(aerobní sestava na bedýnkách, posilování a strečink)

Středa 18-19 h KRUHOVÝ TRÉNINK
(aerobní sestava na zahřátí, posilování a strečink)

Středa 19-20 h CVIČENÍ ZAMĚŘENÉ NA POSILOVÁNÍ
a protahování s využitím velkých gymnastických míčů a dalších posilovacích pomůcek (určeno pro všechny, kteří chtějí posílit a zpevnit svoje tělo)

SPORTOVNÍ HALA SLATIŇANY
Ukázkové hodiny proběhnou
18. 9. a 20. 9. 2023
Blížší informace na tel. 773 294 445
b.imramovska@seznam.cz

PŘIJĎTE SI S NÁMI ZACVIČIT, TĚŠÍME SE NA VÁS!

Základní pohyby a jemné cvičení

s Vlad'kou

Kde: Sokol Slatiňany,
431, Tyršova, 538 21 Slatiňany

**Kdy: od 14. 9. 2023 každý čtvrtek od
18:00 do 19:00**

Na kurzu se budeme především věnovat:

- správnému nastavení základních pohybů pro denní použití v životě
- protahování a posilování
- dechovým technikám
- relaxaci

Všichni vítáni

UHELNÉ SKLADY KYSI

Kysilková Jana

HLINSKO, Nádražní 1700
tel: 469 312 886, 602 894 237
www.uhlihlinsko.cz

tradice - spolehlivost - vstřícnost

VÝHODNÉ CENY

pouze do vyprodání zásob

BÍLINSKÉ UHLÍ z Ledvic
(kostka, ořech 121, ořech 122)

NĚMECKÉ BRIKETY Rekord

Možnost skládání pásovým dopravníkem

■ PŘÍBĚHY LASKAVÝCH VEČERŮ (DÍL PÁTÝ)

Laskavé večery vstoupily do svého třetího desetiletí. Těch uplynulých dvacet let přineslo 188 hudebně poetických pořadů a také řadu příběhů. Pokusím se vám některé trochu přiblížit, než je sám zapomenu. Připomínám jen, že první LV se konal 4. 3. 2003.

Laskavé večery už byly rozjetý stroj a o hosty nebyla nouze. Jen naprosto výjimečně se stalo, že by někdo pozvánku odmítl. Spíše jsem se dostával do situace, že jsem musel zájemce o vystoupení na LV odmítnout já. Buď se mi nehodil do mé koncepce, nebo se zkrátka nevešel do plánu. Někdy to jen trochu drhlo s penězi. Přece jen město mělo svůj schválený rozpočet a tam se zvažovala každá koruna a sponzory jsem shánět nikdy neuměl. Ale myslím, že i s tím málem se podařilo nabídnout lidem kvalitní kulturu. A někdy neobvyklou, jako např. hru na australský hudební nástroj didgeridoo. Jednou na ni hrál krotitel rytmů Alda-man z Hradce Králové a jednou dokonce známý virtuos na tento nástroj Ondra Smeykal. Věděli jste třeba, že když měla domorodá žena v Austrálii rodit, tak její muž vyhloubil někde v ústraní dolík, vložil do něj konec didgeridoo a hraním vyháněl zlé duchy? Potom uvolnil místo rodičce, která ve dřepu do toho dolíku porodila dítě.

Velmi rád jsem měl Slávka Klecandra, ten vystoupil několikrát a několikrát jsem se s ním setkal i na jiných akcích. Slávek hraje se skupinou Oboroh, ale koncertuje i sólově. Každé setkání s ním člověka nabije úžasnou pozitivní energií. On měří asi dva metry, a tak jsem musel hodně zaklánět hlavu, když jsem si s ním povídal. Stále jezdil Fred Strejček, někdy sám, někdy s sebou někoho přivezl. Jako třeba kytaristu Jana Matěje Raka. Toho jsem pak několikrát pozval samotného. Pořad se jmenoval Ježek v kleci Dada a byl poctou Jaroslavu Ježkovi, jehož skladby, určené pro piano, Matěj skvěle hrál na kytaru.

Kouzelný byl jubilejní 50. LV. Pozvání přijal známý botanik, ale také rozhlasový moderátor a spisovatel Václav Větvička. Už samotné domlouvání se s ním bylo veselé. Nabídl jsem mu nějakou směšnou částku, ale on mě odbyl s tím, že přijede za sušenku. Tak jsem tuto informaci pustil mezi lidi a ti přinesli z domu tolik sušenek, že je měl Václav Větvička nejméně na rok. Veselé povídání a četbu skvěle doplnili manželé Hrubí z Lukavice. Rozhodně tento večer patřil mezi ty, na které se nikdy nezapomíná.

A potom jsem si troufl otestovat své diváky a pozvat fyzického básníka Petra Vášu. S ním jsem se potkal na festivalu v Heřmanově Městci. Do té doby jsem jen matně tušil, co to fyzické básnictví je, vždyť ho vlastně kromě jeho vynálezce nikdo neprovozoval. Petr přijel a diváci jen kulili oči. Na podiu se různě svíjel, kroutil, dělal grimasy, mával dlouhými šedivými vlasy a vydával různé zvuky. Ne, toto skutečně nejde popsat slovy. Fyzické básnictví se prostě musí vidět na vlastní oči. I Petr přijel po letech ještě jednou. Musím také zmínit, že s ním vystoupil i skvělý kytarista, písničkář a bluesmann Marcel Kříž. I jeho jsem ještě několikrát pozval.

Mám-li vzpomínat na dvě desetiletí LV, musím bohužel vzpomenout i na jeden hodně nepovedený. To, že na Marka Dusila nepřišli, jak jsem už psal, lidi, to nic nebylo. Tentokrát byl plný sál, ale host, kterého jsem si pozval, to byl krok do hodně smradlavého lejna. Znal jsem ho jen z knížek. Jeho poezie se mi líbila a jeho povídky z psychiatrické léčebny také. Tím už trochu napovídám, že oním hostem byl psychiatr, básník, ale také, jak se ukázalo, egoi-

sta a narcis Jan Cimický. V telefonu byl vstřícný a milý. Než pořad začal, zdálo se vše v pořádku. Opět měla hrát rodinka Hrubých a dohoda zněla jasně. Pan doktor bude chvíli číst nebo povídat a hudebníci to budou prokládat hraním. Jenže pan doktor si vzal slovo a hodinu a půl se ani na chvíli neodmlčel. Zkoušel jsem mu z publika ukazovat na hudebníky, ale ignoroval mě. Celou tu dobu se chlubil tím, koho zná, s kým je nejlepší kamarád, co s různými slavnými zažil a ve všech těch historkách byl on ten nejlepší. Tak jsme se dozvěděli, že např. herec Jaromír Hanzlík, básník Jiří Žáček, komik Slávek Šimek a další a další, včetně Jana Wericha, v životě neměli většího přítele než právě doktora Cimického. A když se už dostatečně vypovídal, chladně řekl, ať teď zahraje hudba, kterou ovšem rušil svým hlasitým rozhovorem s jedním svým známým hned vedle podia. Ne, Cimického už nikdy. Ostatně, myslím, že toho si dnes už nepozve nikdo. Jeho knížky, které jsem měl doma, jsem pak odnesl do nějaké knihobudky, doma jsem je mít nechtěl. Tak toto byl můj nepěkný zážitek z LV. Naštěstí byl jenom jeden a věřím, že se už nic podobného nebude opakovat.

Ono to ale mělo ještě pokračování. Asi po roce se v Sokolovně měla konat beseda s básníkem Jiřím Žáčkem. Samozřejmě jsem tam šel. Ovšem zažil jsem šok, když moderátorka Jana Trojanová – mám tu holku moc rád a také párkrát vystoupila na LV, oznámila, že Jiří Žáček je nemocný, ale pozvání přijala plnohodnotná náhrada, básníkův přítel MUDr. Jan Cimický! Až mě z toho polilo horko. Chvilí jsem tam vydržel, abych slyšel naprosto stejné vychloubačné historky, a předčasně jsem odešel.

Ale honem od pana doktora pryč. Díky LV jsem se seznámil a spřátelil s mnoha hezkými lidmi a se všemi se kdykoli zase rád setkám. Jedním z nich je třeba loutnista Jindra Macek z Havlíčkova Brodu. Jindra mi stále posílá videa ze svých koncertů a moc rád si jeho hudbu poslechnu. Jednou přijel s flétnistkou a dvakrát s akordeonistkou Jitkou Baštovou. Tuto na pohled křehkou mladou ženu jsem si oblíbil nejen kvůli hudbě, ale i proto, že běhala. A mají-li lidé společné koníčky, hned k sobě mají blíže.

Zdeněk Jirásek

■ OBNOVUJEME TŘEŠŇOVKU 2023

Vážení rodiče, milí spoluobčané, v letošním roce chceme pokračovat v postupné obnově Třešňovky. Navazujeme tak na naši společnou práci z minulých let. Ve spolupráci s městem Slatiňany budeme pokračovat ve výsadbě dalších 30 stromů – třešní vysokokmenů na semenných podnožích. Staré stromy i díky klimatickým výkyvům poměrně rychle odcházejí. Je potřeba sázet i v místech, kde se pasou koně. Bude tedy třeba kromě samotné výsadby zhotovit i ochranu proti poškození pasoucími se koňmi. Prototyp jsme již vytvořili vloni a vyzkoušeli. Zatím to vypadá, že funguje. Zajistíme stromky, kůly a pletivo. Vy si můžete přijít zasadit stromek, zbudovat ochranu a pomoci tak postupné obnově naší Třešňovky. Celá akce proběhne v neděli 22. října 2023 od 10.00. Přihlásit se o stromek můžete na emailu: daniel.vychodil@centrum.cz, do předmětu napište „Třešňovka“. Potvrzení o zajištění stromku a podrobné informace k akci dostanete v odpovědi.

Za středisko Junáka i Sady města Slatiňany Daniel Vychodil

Ozvěny vydává Město Slatiňany, T. G. Masaryka 36, 538 21 Slatiňany, tel. +420 469 681 102. Složení redakční rady: Ing. Vladimír Rašín, tajemník, Jana Švecová, Mgr. Vlastimil Peřina, členové RM Slatiňany, Mgr. Hana Hübnerová, učitelka, Marta Kolouchová, zaměstnanec města, Zdeněk Jirásek, člen RR. Za obsah článků od občanů (připomínky a názory) redakční rada neodpovídá. Grafická úprava a sazba: Reklama&tisk, Chrudim, tisk: fronte s. r. o., Pardubice, provozovna Sezemice. Registrační číslo MK ČR E 11937. Uzávěrka příštího čísla 19. září 2023. ZDARMA.